

ایران

- صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
- مدیر مسئول: محمدحسن روزی طلب
- سردبیر: حسام الدین برومند
- معاون فنی: محمدملاعلی اکبری
- دبیران: مصطفی عبوضی (سیاسی)
- مهدی مهرپور (اقتصادی)
- مصطفی وثوق کیا (فرهنگی)

- آزاده سهرابی (اجتماعی) • بنفشه غلامی (جهان)
- لیذا فخری (اندیشه) • محمدرضا عزیزی (گزارش)
- زهرا کشوری (زیست‌بوم) • فرناز قلعه‌دار (حوادث)
- مهدی کلهرنژاد (اجرای)
- حجت حکیمی (صفحه‌آرایی)
- محسن جانی پور (ویراستاری) • ابوالفضل نسایی (عکس)

- تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰؛ شماره: ۸۸۷۶۱۲۵۴؛ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
- پیامک: ۳۰۰۴۵۱۳۱۳؛ روابط عمومی: نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
- صندوق پستی: ۵۳۲۸۸-۱۵۸۷۵ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
- چاپ: چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام‌جم
- سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه اینزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
- پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ (۲۱)
- انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲

به چشم‌ها اعتماد نکن. اون‌ها فقط محدودیت‌ها رو نشون میدن. با فهم و درک نگاه کن، دنبال چیزی بگرد که می‌دونی راه پروزه‌رو خواهی دید. محدودیتی در کار نیست!

جانانان مرغ دریایی اثریچرچاد باخ

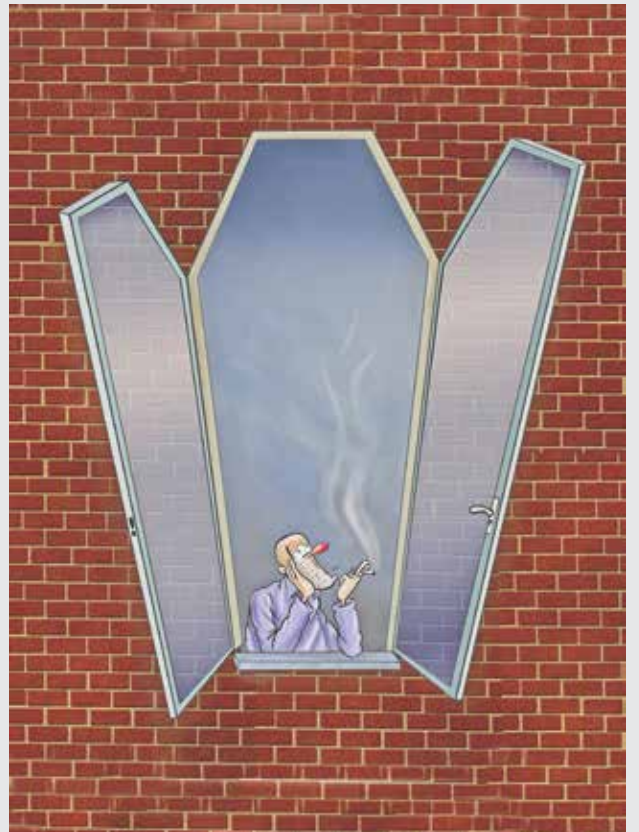

امام رضا(ع): هرکس اندوه و مشکلی را از مؤمنی برطرف نماید، خداوند در روز قیامت اندوه را از قلبش برطرف سازد.

اصول کافی، ج ۳

نگاره

پنجره مرگ

حمید صوفی / طراح و کارتون‌نویست

فضای مجازی

تحسین یک آهنگساز از یک مستند، انتشار اثر تازه میدیا فرج‌نژاد از اخبار اهالی فرهنگ و هنر در شبانه‌روز گذشته است.

موسیقی، روایتگر داستان

بهزاد عبیدی، آهنگساز در صفحه اینستاگرامش صفحه مهدی نورمحمدی، کارگردان مستند «آواز جغد کوچک» را بازنشر کرده و از درخشش این کار نوشته است: «خوشحالم در این مستند که هیچ روایتگری ندارد و بازیگران اصلی آن حیوانات هستند، موسیقی روایتگر داستان شده است. مستند بلند «آواز جغد کوچک» به کارگردانی مهدی نورمحمدی که تاکنون موفق به دریافت ده‌ها تندیس و سرتیفیکیت از فستیوال‌های معتبر ایران و جهان شده است، این بار در بیست‌وششمین دوره جشنواره فیلم گرن پارادیزو ایتالیا موفق به دریافت دو تندیس از این فستیوال معتبر اروپایی شد. زیبایی این فیلم در قدرت تصاویر آن نهفته است. برای دنبال کردن داستان دو جغد به عنوان قهرمان داستان نیازی به هیچ کلمه‌ای نیست، اما این طبیعت است که تمام قدرت صدایش را به گوش می‌رساند. آواز جغد کوچک در ایران ساخته شده است و مستندهایی از این دست می‌تواند جرقه‌ای برای مسیرهای جدید حفاظتی در این کشور باشد.

عجیب‌ترین قلعه ایران

میدیا فرج‌نژاد اثر تازه‌اش به عنوان «شه‌واری دل» را که به صورت ویدیوکلیپ بوده است در صفحه مجازی خود منتشر کرد. این آهنگساز و نوازنده در شرح آن نوشته است: «در ۱۵ کیلومتری سرپل ذهاب روستای کوچکی به نام باتاق واقع شده است، روستای زیبایی که در زلزله سرپل ذهاب شدت تخریب شد، روستایی که در دلش یکی از عجیب‌ترین قلعه‌ها جا دارد. قلعه یا زیج منیره، بازمانده از قصه متفاوت بیژن و منیره در شاهنامه.

بدون شک یکی از منحصربه‌فردترین زنان داستان‌های ایرانی منیره است. تصنیف «شه‌واری دل» را بر اساس داستان و برای زیج منیره ساخته بودم اما... می‌دانستم با بلایی که زلزله بر سر روستا آورده، احتمالاً چیزی از زیج منیره کهنسال غیر از مشتی خاک باقی نمانده است. با همه ناامیدی ترجیح دادم برویم و حداقل خرابه‌اش را ببینیم، به روستا که رسیدم متوجه شدم تمامی خانه‌ها نوساز هستند. هیچ خانه یا قدمتی نمی‌دیدم. با کمک از نقشه، زیج منیره را پیدا کردم و... شوکه شدم! طاق‌های بلندش، دالان‌های سنگی‌اش و... زیج باقی مانده و سرپا بود! کل چیزی که طی این چند دهه ساخته شده بود با خاک یکسان شده و این بنای تاریخی بر جای خود استوار بود. خوشحال بودم برای سلامت میراث فرهنگی ایرانیان.

نقل قول

زاله علو بازیگر و صدایپشه

هنرو عشق از هم جدا نیستند

بیاد می‌آید روزی یکی از مجلات درباره خانم چهره‌آزاد از من سؤال کرد و من در پاسخ گفتم او کارش را با عشق شروع کرد و عشقش را در کارش نیز به کار برد زیرا هنر و عشق از هم جدا نیستند. او به نیکنامی زندگی کرد و با جلال و عظمت از دنیا رفت. من معتقدم مرگ ترسناک و دردناک نیست بلکه یک پرده باشکوه است و خوش‌به‌حال کسانی که باشکوه پرواز می‌کنند. تمام تلاشم را کردم تا کارهایم را با صمیمیت، صداقت و عشق انجام بدهم و در تمام مدت به مردم عشق ورزیدم؛ به همین دلیل مردم به من لطف دارند و همین برای من بهترین پاداش است.

بخشی از صحبت‌های این هنرمند با موزه ملی سینما به مناسبت سالروز تولدش

یادداشت

جنگ دنیاها پس از جنگ جهانی

محمد احسان مفیدی‌کیا منتقد

در فضای هنری پس از جنگ جهانی و با توجه به ارج و قربی که مستندسازی پیدا کرده بود، سبک تولید فیلم نیز تغییر چشمگیری یافت، چنان‌که کارگردانان فیلم‌های داستانی دوربین‌ها را از استودیوها بیرون آورده و فیلم‌هایشان را در فضای واقعی ساختند. این سرتاز یک جنبش تازه در سینما بود که نورتالیسم نام گرفت. پیروان این جنبش به «واقعیت» تعصب داشتند و سعی‌شان بر این بود تا هرچه بیشتر در فرم و محتوا به آن نزدیک شوند. روسلینی، دسپیکا و ویسکونتی در ایتالیا با دستمایه قراردادن مفاهیمی چون فقر، بیکاری و همچنین جنگ‌های پارتیزانی علیه فاشیسم موسلینی و نازیسم هیتلری آثار شاخصی ساختند که به وضوح تمایل به واقع‌گرایی در آنها به چشم می‌خورد. «رم شهر بی دفاع»، «دزد و دوچرخه» و دیگر آثار این دوره تأثیر عمیقی بر سینما در زمان خود و پس از آن گذاشتند.

استفاده از لوکیشن‌های طبیعی، میزانسن‌هایی متفاوت از آنچه در استودیوها رخ می‌داد، قاب‌های ناآراسته و فی‌البداهه، دوربین روی دست و استفاده از عمق میدان به سبک فیلم‌های خبری

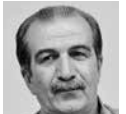

از ویژگی‌های بارز این دوره بود که همگی نشان از تمایل به مستندنمایی داشت؛ حتی استفاده از نایزنگران در کنار بازیگران حرفه‌ای برای القای واقعی بودن داستان در بین کارگردانان این جنبش مرسوم بود. فراتر از ایتالیا کارگردان‌های شه‌ری مثل اورسن لوزو وودی آلن هم با نگاه به نورتالیسم و البته به تمایزهایی نسبت به آن، آثاری خلق کردند که بیشتر می‌خواست مستند به نظر آید؛ در حالی که فیلم‌هایی مثل «ژلیگ» ساخته آلن و نمایشنامه رادیویی «جنگ دنیاها» اثر ولز چنان واقعی بودند که باعث تأثر یا ترس بسیاری شدند اما آنها در واقع مستند نبودند و یک داستان یا شخصیت خیالی را با روشی شبه‌مستند روایت کرده بودند.

به ویژه در مورد جنگ دنیاها چنان سعی بر مستند و واقعی بودن نمایشنامه شد که بسیار به خاطر ترسی که به دروغ به جانان افتاده بود از بی‌بی‌سی شکایت کردند، شکایت‌هایی که البته راه به جایی نبرد. در اکوادور اما ماجرا جور دیگری پیش رفت! شنوندگان خشمگین از شنیدن نمایشنامه‌ای که شبیه ساخته وولز بود، به ساختمانی رادیو حمله بردند و آنجا را به آتش کشیدند. آتشی که جان شش نفر از بازیگران نمایشنامه را گرفت. مستندنمایی متأثر از سنت نورتالیسم در سینما، بعدها هم ادامه یافت و این در سینمای ایران نیز مصادیقی دارد. فیلم‌های «جهان پهلوان تختی»، ساخته بهروز افخمی یا «ازدها وارد می‌شود» مانی حقیقی از جمله آثاری هستند که سعی بر مستندنمایی داشته‌اند.

نقد

زنده‌باد هنرمندان مردمی و محرمی

جبار آدین منتقد و مدرس سینما و تلویزیون

هنرمندنماهایی که به سلبریتی‌های سینما، تئاتر و موسیقی موسوم هستند، محصول هنر و سینمای لیبرالی و غیرمتعهد و موقعیت‌های نامناسب فرهنگی و پول‌سالاری هستند. این قبیل افراد که در عرصه‌های هنر، نان شکل و شمایل و وابستگی‌های خود را می‌خورند، عموماً میانه و سختی با فرهنگ ندارند و انگیزه‌های اصلی آنها از ورود به حوزه‌های هنر، کسب ثروت و شهرت است. به همین دلایل است که عمدتاً در حرفه خود ناموفق هستند و با پول و رابطه خود را مطرح می‌کنند. این قبیل کاسبان هنری، چون برای باورها و فرهنگ مردم و آرمان‌های جامعه، ارزش و احترام قائل نیستند و برای شهرت و ثروت، همه کار می‌کنند، از سبوی برخی اشخاص و جریان‌های سیاسی، مورد استفاده ابزاری قرار می‌گیرند.

امروز چهره این‌سری از هنرمندنماها برای جامعه شناخته شده و مردم هندروست، ترجیح می‌دهند از هنرمندانی پشتپنانه و هنرهایی استقبال کنند که متعهد و مردمی باشند و در مسیر خدمت به ملت و کشور از فرهنگ جامعه پاسداری کرده و خادمان فرهنگسازی کشور باشند؛ هنرمندانی که با تولید آثار فاخر و شایسته و اقدام‌های ارزشمند یار و یاور مردم هستند. افزون بر صحنه‌های هنری، هنرمندان متعهد و متدین و مردمی، انسان‌هایی اخلاق‌مدار و پایبند ارزش‌ها هستند و در کنار هنرآفرینی‌های خود با اقدام‌های انسان‌دوستانه و خدایندانه، به مردم خدمت می‌کنند.

نمونه این هنرمندان محترم و ارزشمند در جامعه هنری ایران زمین کم نیستند. به مناسبت ماه محرم و خدمات انسانی از یکی دو نفر از آنها یاد می‌کنم تا تفاوت میان هنرمندان راستین و هنرمندنماهای شهرت‌طلب و کاسبکار و سلبریتی‌ها مشخص‌تر شود. محسن چاووشی، هنرمند بدون حاشیه و قابل احترام و مستعد موسیقی کشور که اکثر آثار خود را با اشعار مولانا و حافظ و سعیدی و... می‌سازد و تاکنون چندین اثر موسیقایی محرمی، آیینی و ملی اجرا کرده و با تولیدات باارزش خود در کنار مردم است، افزون بر خدمات خوب هنری، در حوزه‌های خدمات‌رسانی اجتماعی و انسانی بی‌ادعا و منت، بسیار فعال است و تاکنون با همت، مشارکت و هزینه خود، خیران و مساعدت‌های فراوان، توانسته قریب به دو هزار زندانی را از زندان آزاد کند و آنها را به میان خانواده‌هایشان و جامعه بازگرداند.

مصطفی راغب خواننده جوان کشور هم گام در راه خدایندانه محسن چاووشی گذاشته و علاوه بر هنرنمایی برای زندانیان در ماه محرم، با هزینه خود، چند زندانی را از بند رها کرده است و این قافله هنرمندی‌ها و انسان‌دوستی‌های هنرمندان متعهد مردمی و محرمی، همچنان ادامه دارد.

این‌گونه است که فرق دوغ و دوشاب روشن شده و هنر و هنرمندان مردمی و ارزشی از هنر و هنرمندان غیرمردمی و غیرارزشی بارشناخته می‌شوند. درودها بر عزت و هنر و شرف هنرمندانی که ایمان و امید و تقوا و باورهای خود را با پول، ثروت و شهرت و مقام، معامله نکرده‌اند و رضایت خداوند و مردم را مدنظر دارند.

عکس نوشت

بزرگ‌ترین عزیمه میدانی کشور با شرکت بیش از ۵۰۰ نفر بازیگر و در زمینی به وسعت ۱۷۰ هزار مترمربع در نزدیکی روستای صحرارود شهرستان فسا در استان فارس که هر ساله میزبان عاشقان مکتب و راه امام حسین(ع) است، عصر روز پنجشنبه با نمایش واقعه غدیر تا کربلا با نام برکه غدیر تا گودال قتلگاه به نمایش گذاشته شد.

عکس:تسنیم

نکته

گذر از دالان تاریخ

نقش روحانیت در مشروطه

روحانیت شیعه به لحاظ پیوند عمیق جامعه ایران با دین، همواره از اقتدار و نفوذ زیادی برخوردار بوده، به طوری که نقش روحانیت پیشرو شیعه در مسائل سیاسی و اجتماعی معاصر، بویژه نهضت مشروطه ایران کاملاً مشهود و غیر قابل انکار است.

در این دوران مفاهیم عمده‌ای وارد عرصه گفت‌وگوهای سیاسی شد؛ مفاهیمی چون ظلم و بی‌عدالتی، جهاد، امر به معروف، مشروطه، مشروعه و... که برگرفته از اندیشه دینی و اسلامی و اوضاع فرهنگی اجتماعی جامعه بود. در واقع این نهضت را می‌توان واکنشی در مقابل رفتار ظالمانه پادشاهان قاجار و تعدی و تجاوز اربابان حکومت، حاکمان ولایات و مداخله بی‌حد و حصر دولت‌های روس و انگلیس در امور ایران و مخالفت مردم با آنها دانست که با به سلطنت رسیدن مظفالدین شاه، مظالم و فساد در دربار و فقر و بی‌عدالتی در جامعه به اوج خودش رسید و مبارزه مردم ایران به ایجاد نظام مشروطه، تحدید حکومت و تأسیس مجلس شورای ملی سوق یافت تا از این طریق برای تأمین و تضمین امنیت به حکومت استبدادی پایان داده شود.

نگرش

روحانیت به مشروطه با نظر روشنفکران که اندیشه‌هایشان برگرفته از تعالیم غربی بود تفاوت بنیادین داشت و روحانیون مشروطه‌خواه و مشروعه‌خواه در اصول اساسی اسلام و رعایت آموزه‌های دین مصمم بودند

مآزدرانی به همراه دیگر مراجع راهبر و هدایت‌کننده نهضت مشروطه و با همکاری علمای داخل ایران به استناد اصول و احکام مذهب تشیع به مخالفت نفوذ بیگانه، استبداد و ظلم و ستم قاجاری برخاستند و با بهره‌گیری از پایگاه وسیع مردمی که به عنوان مهم‌ترین عامل قدرت روحانیت محسوب می‌شد، توده مردم را برای برقراری مشروطه برانگیختند. نارضایتی مردم از دولت قاجار، بی‌کفایتی شاهان و مدیران قاجاری، فساد حاکم در دربار و ساخت سیاسی کشور، نفوذ بیگانگان در ساختار سیاسی، عقد قراردادهای استعماری مانند گلستان، ترکمانچای، امتیازات اقتصادی و تحمیل کاپیتولاسیون، سبب‌ساز نفرت مردم شد و در نهایت افزایش آگاهی مردم، نهضت مشروطیت ایران را رقم زد. در واقع روحانیت شیعه با توجه به منزلت اجتماعی خویش تلاش خود را جهت تحدید استبداد شاهنشاهی قاجار، تأسیس مجلس شورا و تدوین قانون اساسی در راستای اصول اساسی اسلام و منافع عمومی مردم به کار گرفتند و این امر تقریباً در تاریخ جهان بی‌بدیل است. نباید این نکته را هم فراموش کرد که نگرش روحانیت به مشروطه با نظر روشنفکران که اندیشه‌هایشان برگرفته از تعالیم غربی بود تفاوت بنیادین داشت و روحانیون مشروطه‌خواه و مشروعه‌خواه در اصول اساسی اسلام و رعایت آموزه‌های دین مصمم بودند.